

Sprawozdanie merytoryczne Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” za 2021 r.

Ogólny opis najważniejszych przedsięwzięć i osiągnięć w 2021 r.

1. Działalność wystawiennicza.

A) Wystawy stałe:

a) *Wrocław 1945-2016* - wystawa prezentująca losy Wrocławia i jego mieszkańców w XX wieku. Dzięki ekspozycji zwiedzający mają możliwość zapoznania się z najważniejszymi wydarzeniami i postaciami, które wywarły wpływ na dzieje miasta, Polski i świata. Są to m.in. udział bp. Bolesława Kominka w polsko - niemieckim pojednaniu, działalność Radia Wolna Europa, epidemia czarnej ospy w 1963r., czy pionierskie osiągnięcia wrocławskich informatyków. Istotny fragment wystawy jest poświęcony wrocławskiej „Solidarności” i dolnośląskiemu środowisku opozycji demokratycznej w okresie PRL.

B) Wystawy czasowe:

a) *Katastrofy powojennego Wrocławia* - wystawa plenerowa przygotowana przez studentów kierunku historia w przestrzeni publicznej. Ekspozycja prezentowana na wrocławskim Rynku opowiadała o najdramatyczniejszych wydarzeniach, jakie dotknęły stolicę Dolnego Śląska po 1945 roku.

b) *HOMO VIATOR, czyli wyrusz w drogę! Czterdzieści lat Pieszej Pielgrzymki Wrocławskiej na Jasną Górę* - wystawa plenerowa poświęcona wrocławskiej pieszej pielgrzymce na Jasną Górę. Zorganizowana w związku z jubileuszem 40-lecia pielgrzymowania. Powstała we współpracy z Duszpasterstwem Akademickim "Wawrzyny" oraz Pieszą Pielgrzymką Wrocławską.

c) *Zajezdnia Strajkuje* - duża, multimedialna wystawa stanowiąca główny punkt obchodów 40-lecia powstania NSZZ „Solidarność”. Atrakcyjna ekspozycja angażująca wszystkie zmysły zaprasza publiczność w świat narodzin Solidarności w 1980 r. Głosów słyszalnych na wystawie użyczyły gwiazdy polskiego kina. Dochód ze sprzedaży biletów zostanie w całości przekazany na rozwój społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi.

d) *75 lat wrocławskich Pilczyc* - Wystawa poświęcona powojennej historii osiedla Pilczyce oraz jego wybitnym mieszkańcom.

e) *Wrocław dla Białorusi* - fotograficzna wystawa dokumentująca działania podejmowane przez diasporę białoruską we Wrocławiu.

f) *Sąsiedzi w Europie. 30 rocznica polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy* - wystawa ukazująca historię stosunków polsko-niemieckich od II wojny światowej aż do czasów współczesnych.

g) *Niezależne Zrzeszenie Studentów. Studencka Solidarność* - ekspozycja poświęcona 40-leciu Niezależnego Zrzeszenia Studentów i opowiadająca historię organizacji od lat 80. do dziś.

h) *Historie Sybiraków - tak blisko, tak daleko* - wystawa plenerowa poświęcona pierwszym powrotom Polaków z masowych deportacji sowieckich.

i) *Szuflada Różewicza* - wystawa o niestandardowej formie; w ekspozycyjnym, przeszklonym kontenerze zaprezentowano zdjęcia oraz inne pamiątki osobiste poety przekazane w darze przez wnuczkę Różewicza.

j) *Dominikanie w powojennym Wrocławiu* - wystawa poświęcona dziejom klasztoru Dominikanów we Wrocławiu wykorzystująca materiały fotograficzne ze zbiorów Ośrodka, a także zbiorów klasztoru. Ekspozycja w kościele św. Wojciecha na pl. Dominikańskim. Początek wystawy łączył się z uroczystościami bł. Czesława.

k) *Namaluj mi historię* - wystawa pokonkursowa IX edycji konkursu pt. *Moje miasto do odkrycia*

l) *Namaluj mi historię* - wystawa pokonkursowa X edycji pt. *Moja mała solidarność*

ł) *Tadeusz Różewicz. Ludzie - miejsca - opowieści* - wystawa autorstwa Wojciecha Browarnego opowiadająca historię Tadeusza Różewicza i jego obecności we Wrocławiu. Ekspozycja jest zapowiedzą przewodnika po Wrocławiu śladami Tadeusza Różewicza

m) *Wojna z narodem. Politechnika Wrocławska w obronie godności* - wystawę przygotowaną z okazji 40. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego i wydarzeń, które wtedy miały miejsce na Politechnice.

2. Publikacje

A) Publikacje wydane przez Ośrodek:

a) Kwartalnik „Pamięć i Przyszłość” nr 1/2021 (51), ss. 88, nakład 600 egz., temat numeru: Konstytucje.

Publikacja zawiera artykuły pracowników Ośrodka:

- Bradke M., *Caritas rok od wybuchu pandemii. Rozmowa z Pawłem Trawką*, ss. 66–73.
- Bradke M., Wilkowski P., *Wydarzenia*, ss. 82–87.
- Jasińska K., Międlar G., *Wrocławski tramwaj do przeszłości*, ss. 5–9.

b) Kwartalnik „Pamięć i Przyszłość” nr 2/2021 (52), ss. 88, nakład 600 egz., temat numeru: Solidarność polsko-czesko-słowacka.

Publikacja zawiera artykuły pracowników Ośrodka:

- Bradke M., Wilkowski P., *Wydarzenia*, ss. 79–88.
- Jasińska K., Wilkowski P., *Wrocławski tramwaj do przeszłości*, ss. 5–9.
- Musiał M., *Potrzeba co najmniej 1000 nowych szkół*, ss. 72–78.
- Uczkiewicz K., *Przyjaciele - přátelé - priatelja*, ss. 10–20.

c) Kwartalnik „Pamięć i Przyszłość” nr 3/2021 (53), ss. 88, nakład 600 egz., temat numeru: Od nowa.

Publikacja zawiera artykuły pracowników Ośrodka:

- Bradke M., *Trudno pozostać obojętnym - Krzysztof Kunert w rozmowie z Marcinem Bradke*, ss. 50–52.
- Uczkiewicz K., *Wścieklizna na dziczej ziemi*, ss. 63–69.
- Wilkowski P., *Wrocławski tramwaj do przeszłości*, ss. 5–9.
- Wilkowski P., *Wydarzenia*, ss. 81–87.

d) Kwartalnik „Pamięć i Przyszłość” nr 4/2021 (54), ss. 88, nakład 600 egz., temat numeru: Stan wojenny, 13 grudnia 1981.

Publikacja zawiera artykuły pracowników Ośrodka:

- Skrzywanek P., Jasińska K., *Blaski i cienie „rektorowania” w czasie stanu wojennego, czyli o Józefie Łukaszewiczu*, ss. 65–72.

e) „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej” nr 10, ss. 321, nakład 150 egz. oraz dostępny online.

Publikacja zawiera artykuły pracowników Ośrodka:

- Borecki K., *Czesław Brokos, „Wtedy czuło się, że się żyje”. Kulisy działalności opozycyjnej w Polsce lat 80. XX w.*, ss. 150–177.
- Kolany O., *Jarosław Broda, Strajk sierpniowy we wrocławskiej Zajezdni nr VII oczami opozycjonisty*, ss. 178–207.
- Szajda M., *Warsztaty historii mówionej Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” w 2020 r.*, ss. 290–297.

f) „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej” nr 11, ss. 392, online.

Publikacja zawiera artykuły pracowników Ośrodka:

- Borecki K., *Rozstrzygnięcie I edycji Konkursu na najlepsze prace licencjacką i magisterską z wykorzystaniem historii mówionej*, ss. 380–382.
- Kopiniak M., *Historia mówiona jako narzędzie partycypacji muzealnej*, ss. 90–115.
- Szajda M., *Sprawozdanie z X spotkania warsztatowego Polskiego Towarzystwa Historii Mówionej*, ss. 376–378.

g) *Kalendarz Wrocławski XLV*, ss. 460, nakład 500 egz. (partnerstwo wydawnicze z Towarzystwem Miłośników Wrocławia).

Publikacja zawiera artykuły pracowników Ośrodka:

- Bradke M., *Bogusław Bednarek*, ss. 427–431.
- Jasińska K., *Nowe oblicze Stanisława Kulczyńskiego*, ss. 269–276.
- Mutor M., *Janisław Muszyński*, ss. 441–446.
- Skrzywanek P., *Piotr Gomółkiewicz*, ss. 438–439.
- Skrzywanek P., *Anna Hannowa*, ss. 440–441.
- Skrzywanek P., *O. Maciej Zięba*, ss. 446–448.
- Skrzywanek P., *Historia współczesnego wrocławskiego szpitalnictwa*, ss. 107–118.

h) Sánchez M., *Z Breslau do Jerozolimy. Channah Erika Tworoger – siostrzenica Edith Stein*, ss. 348; nakład 250 egz. (współwydanie z Towarzystwem im. Edyty Stein).

i) *W krainie Ducha Gór. Tom pamięci doktora Przemysława Wiatera*, ss. 336, nakład: 300 egz. (współpraca wydawnicza z Towarzystwem Przyjaciół Jeleniej Góry).

Publikacja zawiera artykuł pracownika Ośrodka:

- Szajda M., *Likwidacja „poniemieckich” cmentarzy na terenie Jeleniej Góry w 1970 roku*, ss. 172–186.

j) Kuchcińska-Kurcz K., *1981. Stan „W”*, ss. 236, nakład: 700 egz. (współpraca wydawnicza z Centrum Dialogu „Przełomy”).

k) Szajda M., *Ludność żydowska w Jeleniej Górze po 1945 roku*, ss. 280, nakład: 300 egz.

l) *Mariusz Mikołajek. Malarstwo jako źródło*, ss. 330, nakład: 300 egz. (współpraca wydawnicza z Ośrodkiem Kultury i Sztuki we Wrocławiu).

†) Jasińska K., [współautorstwo: Biłostockyj S., Kmet' V.], *Mortui vivunt. Przez Lwów i Wrocław szlakiem zbrodni na Wzgórzach Wuleckich*, wyd. II uzupełnione, dwie wersje językowe, ss. 168, nakład: 1000 egz. (wersja polska) i 700 egz. (wersja ukraińska).

m) cykl popularnonaukowych artykułów „Wrocławskie Historie” [publikacja na www.zajezdnia.org].

W cyklu opublikowano 129 artykułów, w tym następujące artykuły pracowników Ośrodka:

- Borecki K., *Jan Dzierżon – władca pszczoł*, „Wrocławskie Historie” [16.01.2021].
- Borecki K., *Sfałszowane referendum „3 x TAK”: komuniści badają grunt*, „Wrocławskie Historie” [30.06.2021].
- Długosz M., Wilkowski P., *Wiktor Bross – genialny chirurg wizjoner*, „Wrocławskie Historie” [12.04.2021].
- Długosz M., *Wrocławskie srebrne ekrany*, „Wrocławskie Historie” [25.02.2021].
- Długosz M., *Twarzą w twarz z bł. Czesławem*, „Wrocławskie Historie” [15.02.2021].
- Długosz M., *ZOO w każdym domu*, „Wrocławskie Historie” [17.01.2021].
- Janiec M., Kosendiak M., *Pamiętajmy o Sybirze!*, „Wrocławskie Historie” [17.09.2021].
- Jasińska K. [współautorstwo], *1939 – pamiętamy!*, „Wrocławskie Historie” [1.09.2021].
- Jasińska K. [współautorstwo], *Breslau gegen Lwów*, czyli o pewnym meczu sprzed 95 lat, „Wrocławskie Historie” [10.09.2021].
- Jasińska K. [współautorstwo], *Dawno, dawno temu...*, czyli o początkach Towarzystwa Miłośników Wrocławia, „Wrocławskie Historie” [23.09.2021].
- Jasińska K. [współautorstwo], *Druga generacja pionierów, czyli Budowniczości Wrocławia*, „Wrocławskie Historie” [25.09.2021].
- Jasińska K., *„Grał jeszcze ciekawiej niż wyglądał” – Ignacy Jan Paderewski we Wrocławiu*, „Wrocławskie Historie” [6.02.2021].
- Jasińska K., Skrzywanek P., *Józef Łukaszewicz – blaski i cienie rektorowania w czasie stanu wojennego*, „Wrocławskie Historie” [3.09.2021].
- Jasińska K. [współautorstwo], *Ku lepszemu kształceniu w ojczystym języku*, „Wrocławskie Historie” [15.01.2021].
- Jasińska K., *Niechciany patron*, „Wrocławskie Historie” [12.03.2021].
- Jasińska K. [współautorstwo], *Niestrudzony lekarz i dociekliwy historyk w jednym*, „Wrocławskie Historie” [7.10.2021].
- Jasińska K. [współautorstwo], *Osiedla w przestrzeni miejskiej Wrocławia*, „Wrocławskie Historie” [20.03.2021].
- Jasińska K., *Piwo, boks i muzyka, czyli pierwszomajowe atrakcje PRL*, „Wrocławskie Historie” [1.05.2021].
- Jasińska K., *Początki państwowego Uniwersytetu we Wrocławiu*, „Wrocławskie Historie” [24.04.2021].
- Jasińska K., *Porządki w przestrzeni publicznej*, „Wrocławskie Historie” [8.05.2021].
- Jasińska K., *Preludium i epilog tragedii... Kazimierz Bartel*, „Wrocławskie Historie” [2.07.2021].
- Jasińska K., Skrzywanek P., *Stefan Bartkowski a Konsulat RP w niemieckim Wrocławiu*, „Wrocławskie Historie” [22.04.2021].
- Jasińska K., *Śpiewający Wrocław, czyli początki Wratislavia Cantans*, „Wrocławskie Historie” [18.08.2021].
- Jasińska K. [współautorstwo], *Trudne powojenne początki Biblioteki Uniwersyteckiej*, „Wrocławskie Historie” [26.03.2021].
- Jasińska K., *U źródeł Święta Nauki Wrocławskiej*, „Wrocławskie Historie” [15.11.2021].
- Jasińska K., *Wielki start akademickiego Wrocławia*, „Wrocławskie Historie” [10.06.2021].
- Jasińska K., *Wielkie świętowanie, czyli Dni Wrocławia w PRL*, „Wrocławskie Historie” [2.05.2021].
- Jasińska K., *Wrocław, Brahms i uwertura*, „Wrocławskie Historie” [4.01.2021].

- Jasińska K. [współautorstwo], *Wrocławianin, który odkrył „chorobę zapominania”*, „Wrocławskie Historie” [21.09.2021].
- Jasińska K. [współautorstwo], *Wrocław od A do Z jak Antkowiak Zygmunt*, „Wrocławskie Historie” [22.09.2021].
- Jasińska K., *Wrocław pamięta o Profesorach Lwowskich*, „Wrocławskie Historie” [29.06.2021].
- Jasińska K., *Zamordowani, zakopani, ekshumowani i spopieleni. Profesorowie Lwowscy*, „Wrocławskie Historie” [4.07.2021].
- Kałuża E., *Dzień Kobiet i jego historia*, „Wrocławskie Historie” [8.03.2021].
- Kałuża E., *Hans Georg Gadamer – doktorat honoris causa z opóźnieniem*, „Wrocławskie Historie” [12.02.2021].
- Kałuża E., *Karl Kolbenheyer człowiek, któremu Polska zawdzięcza Morskie Oko*, „Wrocławskie Historie” [1.02.2021].
- Kałuża E., *Nic co norwidowskie nie jest mi obce, czyli rzecz o prof. Mieczysławie Ingłocie*, „Wrocławskie Historie” [11.01.2021].
- Kałuża E., *Reformacja po wrocławsku*, „Wrocławskie Historie” [31.01.2021].
- Kałuża E., *Sen o Niepodległości – opowieść o prof. Adamie Cybulskim*, „Wrocławskie Historie” [3.03.2021].
- Kałuża E., *Sprawiedliwy władca i zwycięski wódz – książę wrocławski Henryk V Brzuchaty*, „Wrocławskie Historie” [22.02.2021].
- Kałuża E., *Władysław Augustyn Stasiak – bezpieczeństwo ponad podziałami*, „Wrocławskie Historie” [15.03.2021].
- Kałuża E., *Wrocławskie orszaki Trzech Króli*, „Wrocławskie Historie” [6.01.2021].
- Kopiniak M., *„Profesorskie Osiedle” w granicach Wrocławia*, „Wrocławskie Historie” [1.01.2021].
- Kopiniak M., *Opozycjonistka, postanka i... minister*, „Wrocławskie Historie” [2.01.2021].
- Kowalska-Fic M., *„Będąc młodą lekarką...”*, czyli Ewa Szumańska i role jej życia, „Wrocławskie Historie” [20.05.2021].
- Kucharski W., *Prymas Stefan Wyszyński a Wrocław*, „Wrocławskie Historie” [12.09.2021].
- Kunecka M., *Bankier, kupiec, miłośnik sztuki – Henryk Toeplitz*, „Wrocławskie Historie” [24.02.2021].
- Kunecka M., *Dzieje polskiej poczty w jednym miejscu*, „Wrocławskie Historie” [25.01.2021].
- Kunecka M., *Jan Mozrzyk, czyli teoria symetrii dla każdego*, „Wrocławskie Historie” [8.01.2021].
- Kunecka M., *Kształcąc młodych artystów – dzieje wrocławskiej ASP*, „Wrocławskie Historie” [22.03.2021].
- Kunecka M., *„Schron sztuki”, czyli Muzeum Współczesne Wrocław*, „Wrocławskie Historie” [10.02.2021].
- Kunecka M., *W poszukiwaniu prawdy historycznej – Fritz Stern*, „Wrocławskie Historie” [2.02.2021].
- Kunecka M., *Zagładę miasta przenieść na ekrany...*, „Wrocławskie Historie” [21.01.2021].
- Kunecka M., *Zobaczyć Śląsk sprzed 300 lat... Friedrich Bernhard Werner*, „Wrocławskie Historie” [20.04.2021].
- Mirocha J., *Karaimi we Wrocławiu*, „Wrocławskie Historie” [16.03.2021].
- Mirocha J., *„Moda i życie praktyczne” – elementarz każdej Polki*, „Wrocławskie Historie” [14.01.2021].
- Mutor M., *Centrum Historii Zajezdnia – nowa instytucja w miejscu z długą historią*, „Wrocławskie Historie” [16.09.2021].
- Rutkowska O., *Cyprian Kamil Norwid – patron roku 2021*, „Wrocławskie Historie” [24.09.2021].
- Samulewicz D., *Dyskusja ponad podziałami – Salon Profesora Dudka*, „Wrocławskie Historie” [23.03.2021].
- Samulewicz D., *Filmowy życiorys Tadeusza Lewickiego*, „Wrocławskie Historie” [23.04.2021].
- Samulewicz D., *Poza społeczeństwem – szpital dla trędowatych pw. Św. Łazarza*, „Wrocławskie Historie” [30.03.2021].

- Samulewicz D., *Ryszard Szurkowski – talent i determinacja, czyli sportowy wzór dla pokoleń*, „Wrocławskie Historie” [12.01.2021].
- Skrzywanek P., *Jubileusz wielkiego wrocławianina, o Ludwika Wiśniewskiego OP*, „Wrocławskie Historie” [15.06.2021].
- Skrzywanek P., *Nieznana historia pewnej znanej tablicy*, „Wrocławskie Historie” [31.08.2021].
- Skrzywanek P., *„Polacy do urn”, czyli o pierwszych powojennych w pełni wolnych wyborach parlamentarnych*, „Wrocławskie Historie” [27.10.2021].
- Skrzywanek P., *Profesor Olgierd Czerner – wspomnienie*, „Wrocławskie Historie” [6.12.2021].
- Skrzywanek P., *Stan wojenny? Tak, pamiętam! Cz. 1. Andrzej Kosendiak (rozmowa)*, „Wrocławskie Historie” [13.12.2021].
- Skrzywanek P., *Stan wojenny? Tak, pamiętam! Cz. 2. Maria Łukaszewicz-Chantry (rozmowa)*, „Wrocławskie Historie” [14.12.2021].
- Skrzywanek P., *Stan wojenny? Tak, pamiętam! Cz. 3. Rafał Dutkiewicz (rozmowa)*, „Wrocławskie Historie” [15.12.2021].
- Skrzywanek P., *Stan wojenny? Tak, pamiętam! Cz. 4. Władysław Frasyniuk (rozmowa)*, „Wrocławskie Historie” [16.12.2021].
- Skrzywanek P., *Stan wojenny? Tak, pamiętam! Cz. 5. Władysław Frasyniuk – dni kolejne (rozmowa)*, „Wrocławskie Historie” [20.12.2021].
- Skrzywanek P., *Zmarła Karolina Kaczorowska*, „Wrocławskie Historie” [21.08.2021].
- Urban J., *Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych*, „Wrocławskie Historie” [1.03.2021].
- Wanot J., *Polskie Towarzystwo Archeologiczne we Wrocławiu*, „Wrocławskie Historie” [22.01.2021].
- Wilkowski P., *Jacek Burzyński – współtwórca wrocławskiego wisielca*, „Wrocławskie Historie” [17.03.2021].
- Wilkowski P., *Koniec epoki Poltegoru*, „Wrocławskie Historie” [18.01.2021].
- Wilkowski P., *Stanisław Lenartowicz – reżyser wygnany*, „Wrocławskie Historie” [7.02.2021].
- Wilkowski P., *Wrocławska Fadroma*, „Wrocławskie Historie” [7.01.2021].

n) Mutor M., Wilkowski P. (współpraca), *Papcio Chmiel – życie, twórczość i tęsknota*, [publikacja na www.zajezdnia.org, 10.02.2021].

o) Mutor M., Skrzywanek P. (współpraca), *Zmarł Stanisław Wolski – wrocławski bajarz*, [publikacja na www.zajezdnia.org, 26.02.2021].

p) Mutor M., Skrzywanek P. (współpraca), *Jan Waszkiewicz – symbol Dolnego Śląska*, [publikacja na www.zajezdnia.org, 26.03.2021].

r) Jasińska K., *Nie żyje Profesor Bernard Jancewicz*, [publikacja na www.zajezdnia.org, 17.05.2021].

s) Jasińska K., Skrzywanek P., *„Gdy umrę, daj mi Wielkopolskę w niebie...” – „Orzech” o sobie i my o „Orzechu”* [publikacja na www.zajezdnia.org, 20.05.2021].

t) M. Wanke-Jakubowska, M. Wanke-Jerie, Twardziel. *Antoni Wójtowicz 1954 - 2020*, Wrocław 2021; R. Bubnicki, Czesław Hernas, Wrocław 2021

B) Publikacje pracowników wydane poza miejscem pracy:

a) Bradke M., *Duma Wrocławia*, „Dolnośląska Solidarność” nr 1 (425), 21.01.2021.

b) Bradke M., *Kobiety na lokomotywy*, „Dolnośląska Solidarność” nr 4 (428), 23.04.2021.

c) Bradke M., *Książdz z Ałtaju*, „Dolnośląska Solidarność” nr 2 (426), 22.02.2021.

d) Bradke M., *Powozy, bryczki i kocz*, „Dolnośląska Solidarność” nr 6 (430), 23.06.2021.

- e) Bradke M., *W tych pięknych okolicznościach przyrody*, „Dolnośląska Solidarność” nr 5 (429), 21.05.2021.
- f) Bradke M., *Z wizytą w Niedźwiedzicy*, „Dolnośląska Solidarność” nr 3 (427), 24.03.2021.
- g) Skrzywanek P., *Człowieczeństwo...*, „Nowe Życie” nr 5–6 (549), maj–czerwiec 2021.
- h) Skrzywanek P., *Artystów pocieszać...*, „Nowe Życie” nr 3–4 (548), marzec–kwiecień 2021.
- i) Skrzywanek P., *Moja parafia*, „Nowe Życie” nr 11 (553), listopad 2021.
- j) Skrzywanek P., *Nadzieja...*, „Nowe Życie” nr 12 (554), grudzień 2021.
- k) Skrzywanek P., *Nie bójmy się teatru...*, „Nowe Życie” nr 2 (547), luty 2021.
- l) Skrzywanek P., *Patronka wykluczonych*, „Nowe Życie” nr 9 (551), wrzesień 2021.
- m) Szajda M., ‘Out of Poland, not to Israel, but out of Poland’: Factors influencing the decision to leave Poland after March 1968: on the basis of research from the 1970s, *Kwartalnik Historyczny Vol. CXXVIII, 2021 Eng.-Language Edition no. 5*, pp. 105–129.
- ł) Wanot J. [współautorstwo Szykulski J., Krajewska K., Mikocik Ł., Tejada L. R., Bewziuk E.], *Funerary contexts from pre-Columbian cemeteries within the Tambo River delta, Southern Coast of Peru*, *Corpus Antiquitatum Americanensium Polonia-Perú II*, Polish Academy of Arts and Sciences, Kraków 2020.
- m) Wanot J. [współautorstwo Szykulski J.], *Tiwanaku tradition within Tambo Valley, Southern Coast of Peru. Interpretation of sepulchral contexts from La Pampilla 1*, „Latin American Antiquity” 32 (1): 577–584, Washington 2021.
- n) Kucharski W., Rec. „Dialog należy kontynuować...” Rozmowy operacyjne Służby Bezpieczeństwa z ks. Henrykiem Gulbinowiczem z lat 1969–1985. Studium przypadku, wstęp i oprac. Rafał Łatka, Filip Musiał, Warszawa–Kraków: Instytut Pamięci Narodowej, 2020, ss. 264, Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka, 2021, nr 1, s. 175–180.
- o) Kucharski W., Wystawa historyczna „Wrocław 1945–2016”. Koreferat, [w:] *Wielka zmiana. Historia wobec wyzwań... Pamiętnik XX Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Lublinie, 18-20 września 2019 roku, t. 1: Potęga historii*, red. M. Mazur, J. Pomorski, Warszawa–Lublin 2021, s. 362–373

3. Działalność naukowa

A) Priorytety badawcze:

Badania naukowe w tym okresie dotyczyły w szczególności obszarów: historii mówionej, powojennej historii Polski, a w szczególności Wrocławia i okolic oraz Ziemi Zachodnich i Północnych (opublikowana monografia autorstwa M. Szajdy na temat losów ludności żydowskiej w Jeleniej Górze, finalizująca projekt badawczy, w przygotowaniu monografia wieloautorska *Region czy regiony?*, pod red. w Kucharskiego oraz monografia E. Maj na temat historii wrocławskiego środowiska piłkarzy ręcznych).

B) Sesje, konferencje, seminaria zorganizowane na terenie Ośrodka:

- a) M. Szajda, Warsztaty historii mówionej dla uczestników Public History Summer School (zdalnie, Wrocław, 8.06.2021 r.)
- b) E. Maj, „Pamięć autobiograficzna i etyczne aspekty nagrań ze świadkami historii” – wykład dla uczestników dwóch edycji Warsztatów Historii Mówionej (17 i 30 czerwca 2021 r.)
- c) K. Bock-Matuszyk, *Historia mówiona – teoria i praktyka* – wykład dla uczestników dwóch edycji Warsztatów Historii Mówionej (17 i 30 czerwca 2021 r.)

- d) M. Szajda, Przygotowywanie kwestionariusza i ćwiczenia praktyczne – warsztat dla uczestników dwóch edycji Warsztatów Historii Mówionej (17 i 30 czerwca 2021 r.)
- e) Międzynarodowa konferencja naukowa „Konflikt – stabilizacja – asymilacja? Konsekwencje migracji w życiu mieszkańców Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie komparatystyczne”, Wrocław, Centrum Historii Zajezdnia, 28–29 września 2021.
- f) M. Szajda, *Od migracji do (de)stabilizacji? Życie żydowskie na Dolnym Śląsku i Pomorzu Zachodnim w latach 1957–1967*, wystąpienie podczas międzynarodowej konferencji naukowej „Konflikt – stabilizacja – asymilacja? Konsekwencje migracji w życiu mieszkańców Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie komparatystyczne”, Wrocław, Centrum Historii Zajezdnia, 28–29 września 2021.
- g) Seminarium naukowe „Wrocławski bunt 1980”, 13 października 2021 r. (udział merytoryczny pracowników Działu Badawczego oraz Wojciecha Kucharskiego i specjalistów zewnętrznych)
- h) Seminarium naukowe „Partycypacja w muzeach”, 20 października 2021 r. (udział merytoryczny pracowników Działu Badawczego oraz Marty Kopiniak, Wojciecha Kucharskiego i specjalistów zewnętrznych)
- i) Seminarium naukowe „Wrocław i Falstadt nie zapomną” w ramach projektu EOG, 2 grudnia 2021 r. (udział merytoryczny pracowników Działu Badawczego oraz Falstadt Centre)
- j) Seminarium naukowe Akademia Ziem Zachodnich i Północnych, edycja 1, 7–9 grudnia 2021 r., online w ramach Sieci Ziem Zachodnich i Północnych
- k) Debata: *Rola Kościoła katolickiego w Polsce w przestrzeni międzynarodowej*, uczestnicy: ks. prof. Jan Mikrut, dr hab. Wojciech Kucharski, prof. Joanna Kulska, Piotr Samerek. Prowadzący: dr Wojciech Biliński. 11 maja 2021 r.
- l) Debata: *Nie tylko Orędzie – listy milenijne jako wyraz zaangażowania Kościoła w Polsce w budowanie przestrzeni do dialogu*, (Organizator: Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego), uczestnicy: prof. Michał Białkowski, dr hab. Wojciech Kucharski, dr hab. Paweł Skibiński. Prowadzący: Grzegorz Polak. 18 maja 2021 r.
- m) Debata: *Orędzie do biskupów niemieckich na nowo odczytane*, uczestnicy: prof. Waldemar Czachur, dr hab. Wojciech Kucharski, dr Robert Żurek. Prowadzący: Andrzej Grajewski. 25 maja 2021 r.

C) wykłady pracowników wygłoszone na konferencjach poza Ośrodkiem

- a) M. Szajda, Wykład pt. "Repatriacje, przesiedlenia, migracje. Powojenne osadnictwo na Dolnym Śląsku" dla Stowarzyszenia Reemigrantów z Bośni, ich Potomków oraz Przyjaciół (Bolesławiec, 29.06.2021 r.)
- b) K. Bock-Matuszyk, *Oral history workshop (part 1: Theory and practice)* dla uczestników projektu "In Between", edycja 2021, Europejska Sieć Pamięć i Solidarność, 31 sierpnia 2021 r., online
- c) E. Maj, *Oral history workshop (part 2: Ethics and practical use)* dla uczestników projektu "In Between", edycja 2021, Europejska Sieć Pamięć i Solidarność, 2 września 2021 r., online
- d) M. Szajda, *Oral history workshop (part 3: Practical approach)* dla uczestników projektu "In Between", edycja 2021, Europejska Sieć Pamięć i Solidarność, 2 września 2021 r., online
- e) M. Szajda, *Kulturowa specyfika obszarów o przerwanej ciągłości osadniczej*, wystąpienia podczas konferencji popularnonaukowej pt.: "Tradycja w drodze. Polscy reemigranci na Dolnym Śląsku", Bolesławiec, Bolesławiecki Ośrodek Kultury, 27 września 2021 r.
- f) M. Szajda, *Życie żydowskie w Jeleniej Górze i regionie w latach 1945–1950*, wystąpienie podczas seminarium naukowego: "Dzieje ludności żydowskiej w Jeleniej Górze oraz regionie w XIX i XX wieku", Jelenia Góra, 30 września 2021 r.
- g) W. Kucharski, *Prymas Stefan Wyszyński wobec powojennych relacji polsko-watykańskich*, wystąpienie podczas konferencji naukowej Prymas Stefan Wyszyński w rzeczywistości społeczno-politycznej Polski „ludowej”, Warszawa UKSW, 26 X 2021 r.

h) W. Kucharski, *Trans i interdyscyplinarność w projektach instytucji kultury uwagi historyczne i krytyczne*, wystąpienie podczas konferencji *Zboże – historia i terażniejszość. Potencjał naukowych badań trans/interdyscyplinarnych nad problematyką wsi polskiej*, Wrocław 28 maj 2021 r.

4. Działalność edukacyjna (ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z Forum Edukatorów Muzealnych, działań na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych); wydarzenia kulturalne.

A) Ilość przeprowadzonych lekcji muzealnych w zestawieniu z danymi za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy.

W okresie sprawozdawczym odbyły się dwie lekcje muzealne online. W poprzednim analogicznym okresie sprawozdawczym nie odbyły się lekcje muzealne, co spowodowane było sytuacją epidemiczną.

B) cykliczne programy edukacyjne organizowane przez Ośrodek,

a) *Poranki Bajkowe* – wydarzenie cykliczne adresowane do rodzin wraz z małymi dziećmi. Wydarzenie składa się z dwóch części. W pierwszej rodzice wraz z dziećmi oglądają wspólnie klasyczne bajki z okresu PRL, po niej następuje część warsztatowa. Od stycznia do końca maja 2021 roku, w związku z ograniczeniami spowodowanymi pandemią Covid-19, projekt został przeniesiony do Internetu. W takiej formie zrealizowanych zostało pięć edycji. W drugiej połowie roku zrealizowano siedem wydarzeń w tradycyjnej formie.

b) *Namaluj mi historię* - VIII edycja konkursu plastycznego pod hasłem „Moja mała solidarność”, skierowanego do uczniów szkół podstawowych oraz przedszkolaków. Ze względu na ograniczenia spowodowane pandemią Covid-19 konkurs musiał zostać przedłużony na rok 2021. Finałem i podsumowaniem projektu była wystawa pokonkursowa wszystkich uczestników konkursu w Centrum Historii Zajezdnia.

c) *Namaluj mi historię*– IX edycja konkursu plastycznego pt. „Moje miasto do odkrycia” dla uczniów szkół podstawowych oraz przedszkolaków. Tegoroczne hasło konkursowe ma zachęcić dzieci do odkrywania na nowo miejscowości, w której mieszkają, jej tradycji i historii. Konkurs trwa do końca lipca. Rozwiązanie konkursu w połowie sierpnia. Na konkurs zostało nadesłanych 66 prac (24 prac w kategorii przedszkolaki, 16 prac w kategorii klas 1-3 oraz 26 prac w kategorii klas 4-8).

e) *Bibułą walczę* – konkurs w oparciu o wystawę czasową „Zajezdnia strajkuje” na stworzenie gazetki strajkowej tzw. „bibuły”. Konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych, 3-osobowych drużyn, tworzących redakcję gazety. Zamieszczone w pracy konkursowej treści miały odpowiadać wydarzeniom z sierpnia 1980 roku i strajku w zajezdni autobusowej nr VII na ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu. Konkurs trwał od 5 października 2020 roku do końca kwietnia 2021 roku, był przedłużany z uwagi na warunki wywołane pandemią wirusa COVID-19. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 21 maja. Wyłoniono 3 zwycięskie drużyny.

f) *Uczymy się solidarności* – cykl 5 kilkunutowych wykładów edukacyjnych w formie online o najnowszej historii Polski i Wrocławia, rozpoczynających się opowieścią o strajkach roku 1980 i początkach „Solidarności”, na obaleniu komunizmu i obradach Okrągłego Stołu kończąc. Wykłady były częścią komponentu edukacyjnego do wystawy czasowej „Zajezdnia strajkuje”. Filmy realizowane były w

roku 2020, jednak swą premierę miały w lutym 2021 roku. Filmy dostępne są za darmo na kanałach społecznościowych Centrum Historii Zajezdnia oraz na stronie www. Wykłady tłumaczone są na jęz. angielski oraz ukraiński, opatrzone są też polskimi napisami.

g) Filmy w technologii 360° - prezentacja online 6 wirtualnych spacerów po wystawie głównej Centrum Historii Zajezdnia, stworzonych w technologii 360°. Głównym założeniem projektu „Wrocław 1945-2016 360°” jest przedstawienie powojennej historii Wrocławia w sposób nowoczesny i dostępny dla zainteresowanych nawet w dobie obecnych ograniczeń. Dotychczas filmy zostały obejrzone przez około 5200 osób. Projekt był finansowany z programu dotacyjnego „Niepodległa” na 2020 rok realizowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Prezentacja filmów odbyła się w styczniu 2021.

h) *Akademia Młodego Naukowca* – warsztat przeznaczony dla przedszkolaków i uczniów w wieku wczesnoszkolnym. Zajęcia mają na celu wprowadzić dzieci w fascynujący świat eksperymentów, ale także pokazać im, że nauka to nie abstrakcja i jest osadzona w najbliższej nam rzeczywistości, a tym samym pozostaje „na wyciągnięcie ręki”. Uczestnicy zajęć mogli pójść w ślady Edwarda Suchardy, zaczynając swoją przygodę z chemią oraz fizyką od prostych, ale efektownych eksperymentów.

C) edukacyjne wydarzenia jednorazowe zorganizowane w okresie sprawozdawczym:

Konferencja otwarcia roku szkolnego dla nauczycieli historii – doroczne spotkanie, którego gospodarzem w minionym roku było Centrum Historii Zajezdnia. W czasie spotkania omówiono główne problemy i wyzwania stojące przed nauczycielami historii w nadchodzącym roku szkolnym. Całość zakończona seminarium o II połowie XX wieku we Wrocławiu.

D) Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych

E) Wydarzenia kulturalne

Gra miejska „Gdzie Licho nie może” – oparta na mitach słowiańskich gra miejska zrealizowana przy pomocy aplikacji Action Track.

5. Zbiory

A) muzealia

Oddział		na koniec grudnia 2021 (aktualny okres sprawozdawczy)	na koniec grudnia 2020 (poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy)
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Dary	749	0
	Przekazy	-	-
	Depozyty	-	-
Razem:		749	0

B) zbiory archiwalne i biblioteczne

Oddział		na koniec grudnia 2021 (aktualny okres sprawozdawczy)	na koniec grudnia 2020 (poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy)
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Dary	2498	1095
	Przekazy	-	-
	Depozyty		--
Razem:		2498	1095

6. Inwentaryzacja, wypożyczenia (ilość wpisów w księgach inwentarzowych – nabytki, wypożyczenia od innych instytucji, osób fizycznych);

A) muzealia

a) nabytki

Oddział		Na koniec grudnia 2021 (aktualny okres sprawozdawczy)		Na koniec grudnia 2020 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Inwentarz	749	-	-	-
	Zbiory pomocnicze	-	--	-	-
Razem:		749	-	-	--

b) wypożyczenia

Oddział		Na koniec grudnia 2021 (aktualny okres sprawozdawczy)		Na koniec grudnia 2020 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Inwentarz	-	-	-	-
	Zbiory pomocnicze	-	-	-	-
Razem:		-	-	-	-

B) zbiory archiwalne i biblioteczne

a) nabytki

Oddział		Na koniec grudnia 2021 (aktualny okres sprawozdawczy)		Na koniec grudnia 2020 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Inwentarz	-	-	-	-
	Zbiory pomocnicze	2498	-	1095	-
Razem:		2498	-	1095	-

b) wypożyczenia

Oddział		Na koniec grudnia 2021 (aktualny okres sprawozdawczy)		Na koniec grudnia 2020 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Inwentarz	-	-	-	-
	Zbiory pomocnicze	-	-	-	-
Razem:		-	-	-	-

7. Dokumentacja zbiorów:

Oddział	Dokumentacja naukowa/ewidencyjna		Dokumentacja wizualna		Liczba obiektów nieposiadających dokumentacji wizualnej	Liczba obiektów niewpisanych do inwentarza
	Liczba kart ewidencyjnych ogółem	% całości zbiorów	Liczba obiektów w ewidencji ogółem	% całości zbiorów		
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	49747	21,3	49747	21,3	202181	30845
Razem:	49747	21,3	49747	21,3	202181	30845

8. Zastosowanie technik informatycznych

Nazwa użytkowanej internetowej bazy inwentarzowej: MONA-3W oraz AtoM

Oddział	Liczba rekordów ogółem	% całości zbiorów	w tym:	
			z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	49747	21,3	49747	233026
Razem:	49747	21,3	49747	233026

Oddział	Na koniec grudnia 2021 Aktualny okres sprawozdawczy			Na koniec grudnia 2020 Poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy		
	Liczba wprowadzonych rekordów	w tym:		Liczba wprowadzonych rekordów	w tym:	
		z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej		z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	9675	1809	7866	5700	5700	
Razem:	9675	1809	7866	5700	5700	

Inne merytoryczne zastosowania technik informatycznych:

9. Konserwacja.

	Na koniec grudnia 2021 (aktualny okres sprawozdawczy)			Na koniec grudnia 2020 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)		
Oddział	Konserwacje			Konserwacje		
	pełne	Częściowe	zabezpieczające	pełne	częściowe	zabezpieczające
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	70	-	1458	-	-	-
Łącznie:	70	-	1458	-	-	-

Przygotowanie oddzielnych pomieszczeń na magazyny archiwalne Ośrodka, zaopatrzenie ich w oświetlenie energooszczędne, higrometr i nawilżacz powietrza. Utrzymywanie stałej temperatury i wilgotności zgodnych ze standardami przechowywania zabytków i materiałów papierowych. Montaż lamp bakteriobójczych przepływowych NBVE z promieniowaniem UV-C.

10. Ochrona budynków i muzealiów

Budynki Centrum Historii Zajezdnia (tj. budynek Hali Centrum Historii Zajezdnia oraz budynek administracyjny) we Wrocławiu, które są w użytkowaniu Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”, podlegają nadzorowi: w godzinach pracy w ciągu dnia przez Dział Obsługi Centrum Historii Zajezdnia, a w godzinach nocnych przez Sekcję Dozoru Mienia Działu Administracji. Oba budynki są po remoncie i modernizacji (prace zakończone w kwietniu 2016 r.). W odbiorach uczestniczyły wszystkie wymagane przepisami służby, także straż pożarna – nie zgłoszono uwag. Budynki oraz teren wokół budynków administrowany przez Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”, podlega całodobowemu monitoringowi przez kamery.

Poza godzinami pracy załączany jest system antywłamaniowy połączony z systemem szybkiego reagowania (obecnie firmy Juventus). W budynku Hali zamontowany jest system ostrzegania ppoż. W budynkach oznakowano drogi ewakuacyjne na wypadek pożaru; wszelkie urządzenia są na bieżąco serwisowane oraz raz w roku dokonywany jest przegląd urządzeń ppoż oraz oświetlenia awaryjnego. W budynku administracyjnym zamontowany jest system ostrzegania ppoż oraz kłapa oddymiająca na klatce schodowej.

11. Współpraca z zagranicą

- A) Platforma Europejskiej Pamięci i Sumienia- Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” jest członkiem PEMC- międzynarodowej organizacji, zrzeszającej instytucje publiczne i pozarządowe, które zajmują się historią Europy XX w., w szczególności historią totalitaryzmów: nazistowskiego i komunistycznego oraz dokumentowaniem losów ich ofiar. W minionym roku dyrektor Marek Mutor objął funkcję prezydenta organizacji i tym samym nastąpiło większe zaangażowanie Ośrodka w działalność Platformy.
- B) Europejskie Forum Młodych im. Bolesława Kominka- współorganizacja wraz z Fundacją Młoda Rzeczpospolita międzynarodowych debat dot. tematyki pojednania w polityce.

- C) Udział we wsparciu mieszkańców Białorusi: #LightForBelarus. Gościem Centrum Historii Zajezdnia była Swiałłana Cichanouska.
- D) Remembrance & Future Forum – cykliczne już wydarzenie kongresowe, podczas którego przeprowadzane są panele dyskusyjne z udziałem międzynarodowych przedstawicieli świata kultury i nauki, a poświęcone są najważniejszym problemom współczesności. W minionym roku tematem przewodnim było hasło towarzyszące całej pracy Ośrodka: „Od nowa”.
- E) *Orędzie biskupów polskich do ich niemieckich braci w chrystusowym urzędzie pasterskim* -Konferencja w Polskim Papieskim Instytucie Kościelnym w Rzymie, poświęcona Orędziu biskupów do biskupów niemieckich. Wydarzenie skierowane do przedstawicieli polskiego kościoła w Rzymie i Watykanie. W trakcie poruszone zostały kwestie takie jak kontekst powstania Orędzia, życie kard. Bolesława Kominka oraz aktualność przesłania dokumentu. Prelegentami byli: dr hab. Wojciech Kucharski, ks. prof. Grzegorz Sokołowski i dr Andrzej Grajewski. Wydarzeniu towarzyszył wernisaż wystawy *Reconciliation for Europe*.

12. Działalność promocyjna

A) Reklama zewnętrzna

- a) stała reklama zewnętrzna – wielkoformatowa siatka z nadrukiem przy głównym wejściu do Centrum Historii Zajezdnia zachęcająca do zwiedzenia wystawy głównej,
- b) reklama zewnętrzna czasowa – billboard przed Centrum Historii Zajezdnia promujący aktualne wydarzenia i wystawy,
- c) stała ekspozycja ulotek reklamujących wystawę stałą w Centrum Historii Zajezdnia,
- d) emisja spotów reklamowych na wyświetlaczach umiejscowionych w autobusach MPK.
- e) Emisja spotów reklamowych na wyświetlaczach umiejscowionych w pociągach Kolei Dolnośląskich
- f) Ekspozycja plakatów o wystawie „Wrocław pamięta. Stan wojenny we Wrocławiu”
- g) Ekspozycja flag reklamowych wystawy „Wrocław pamięta. Stan wojenny we Wrocławiu”
- h) Emisja spotów reklamowych na reklamowych na wyświetlaczach umiejscowionych na lotnisku we Wrocławiu
- i) Ekspozycja plakatów promocyjnych wystawy „Wrocław pamięta...” w galotach rady osiedla Grabiszyn-Grabiszynek

B) Internet

- a) emisja spotów reklamujących wystawę czasową „Zajezdnia strajkuje” w serwisach Facebook i Instagram,
- b) reklama spotów reklamujących projekty Centrum Historii Zajezdnia (min. filmy „Wirtualna przygoda: spacer po wystawie *Wrocław 1945-2016*”, wykłady online „Uczymy się solidarności”, wydarzenie online „Majówka-Domówka Bis”, Dni otwarte, wydarzenie „Lato w Zajezdni”, konkursy „Namaluj mi historię” oraz „Bibułą walczyć” w serwisach Facebook i Instagram
- j) kampanie display w serwisach internetowych Gazety Wyborczej reklamująca wystawę „Zajezdnia strajkuje”,
- k) kampanie display na stronie www.radiorodzina.pl reklamująca wystawę „Zajezdnia strajkuje”
- l) kampania display w serwisach internetowych Gazety Wrocławskiej reklamująca wystawę „Zajezdnia strajkuje”,
- m) posty promujące działalność Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” w serwisach Facebook i Instagram,
- n) posty promujące wydawnictwa Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” w serwisach Facebook i Instagram,
- o) posty promujące aktywność Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” w ramach akcji #ZajezdniaOnline,
- p) kampania Google Ads reklamująca działalność wydawniczą Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”,
- q) seria postów w serwisie Facebook Ads reklamujących działalność wydawniczą Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”.

C) Prasa

- a) reklama prasowa reklamująca cykl wykładów online „Uczymy się Solidarności” we wrocławskim wydaniu gazety Nasze Miasto,
- b) reklama prasowa reklamująca wystawę główną we wrocławskim wydaniu gazety Nasze Miasto,
- c) reklama prasowa reklamująca wystawę stałą we wrocławskim wydaniu gazety Nasze Miasto,
- d) reklama prasowa reklamująca wystawę czasową „Zajeźdźnia strajkuje” w magazynie Co jest grane,
- e) artykuł prasowy reklamujący wystawę czasową „Zajeźdźnia strajkuje” w magazynie Co jest grane,
- f) reklama prasowa reklamująca wystawę główną we wrocławskim wydaniu Gazety Wyborczej,
- g) reklama prasowa reklamująca wystawę czasową „Zajeźdźnia strajkuje” we wrocławskim wydaniu Gazety Wyborczej,
- h) reklama prasowa w miesięczniku „Książki” oraz „Nowa Europa Wschodnia” zapowiadająca cykl debat naukowych poświęconych książce „Listy Milenijne”.

D) Radio

- a) emisja spotów reklamujących wydarzenie online „Majówka-Domówka Bis” na antenie Radio Rodzina
- b) emisja spotów reklamujących wystawę czasową „Zajeźdźnia strajkuje” na antenie Radio Rodzina
- c) wywiady promujące działalność Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” na antenie Radio Rodzina
- d) emisja spotów reklamujących wydarzenie „Lato w Zajeźdźni” na antenie Radio Żółte Przeboje oraz Radio Pogoda
- e) emisja spotów reklamujących wystawę i program obchodów „Wrocław pamięta. Wprowadzenie stanu wojennego we Wrocławiu” na antenie Meloradio

E) Działania bezpośrednie

- a) ekspozycja materiałów promocyjnych Centrum Historii Zajeźdźnia w 20 hotelach na terenie Wrocławia,
- b) ekspozycja materiałów promocyjnych Centrum Historii Zajeźdźnia w 40 instytucjach kultury na terenie Wrocławia,
- c) udział w międzynarodowych targach turystyki odbywających się na terenie Stadionu Wrocław.
- d) wystawienie stoiska promocyjnego Centrum Historii Zajeźdźnia podczas WrocWalk Marathon
- e) wystawienie stoiska promocyjnego Centrum Historii Zajeźdźnia podczas Dni otwartych Zajeźdźni Popowice
- f) wystawienie stoiska promocyjnego Centrum Historii Zajeźdźnia podczas Dnia Odry

13. Frekwencja.

Oddział	Frekwencja					Sprzedane bilety			
	Ogółem	Grupy polskojęzyczne	Grupy obcojęzyczne	Wystawy stałe	Wystawy czasowe	Normalny 10 zł	Ulgowy 5 zł	Rodzinny 25 zł	Grupowy szkolny 30 zł
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	18 586	469	-	Wrocław 1945-2016	-	4 395	9 203	302	469
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	5000	-	-	-	Katastrofy powojennego Wrocławia	Wystawa niebiletowana	Wystawa niebiletowana	Wystawa niebiletowana	Wystawa niebiletowana
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	436 203	-	-	-	HOMO VIATOR, czyli wyrusz w drogę! (6 ekspozycji)	Wystawa niebiletowana	Wystawa niebiletowana	Wystawa niebiletowana	Wystawa niebiletowana

Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	561	-	-	-	Zajeźdźnia Strajkuje	159	81	7	4
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	4 928	-	-	-	75 lat wrocławskich Pilczy				
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	1 289	-	-	-	Wrocław dla Białorusi				
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	30 045	-	-	-	Niezależne Zrzeszenie Studentów. Studencka Solidarność				
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	70 000	-	--		Szuflada Różewicza				
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	23 500	-	-	-	Dominikanie w powojennym Wrocławiu				
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	100	-	-	-	Namaluj mi historię IX				
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	500	-	-	-	Namaluj mi historię X				
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	50 000	-	-	-	Tadeusz Różewicz. Ludzie - miejsca - opowieści				
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	2 000	-	-	-	Wojna z narodem. Politechnika Wrocławska w obronie godności				
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeźdźnia	10 513	-	-	-	Sąsiedzi w Europie				
Razem:	653 225	469				4 554	9 284	309	473
Liczba wejść na stronę internetową	305 621	n/d							
Frekwencja za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy	182 350	n/d							

14. Pracownicy: przedział wiekowy – 25-40 oraz powyżej 55; kształcenie: ukończone – kursy, licencjaty, studia magisterskie, studia podyplomowe, doktoraty, habilitacje; stan zatrudnienia (w uzupełnieniu do danych z druku 2.E). Odbyte kursy, szkolenia, ukończone studia, na które pracownik został skierowany przez pracodawcę (bądź przez pracodawcę były częściowo finansowane) – wyrażone liczbowo, w tym za poprzedni analogiczny oraz aktualny okres sprawozdawczy.

W aktualnym okresie sprawozdawczym na szkolenia i kursy w całości sfinansowane przez pracodawcę skierowanych zostało 23 osoby w przedziale wiekowym 25-40 lat, 12 osób w przedziale wiekowym 41-55 lat oraz jedna osoba w przedziale wiekowym powyżej 55 lat. Na szkolenia i kursy w części sfinansowanych przez pracodawcę skierowanych zostało 3 osoby w przedziale wiekowym 25-40 lat oraz jedna osoba w przedziale wiekowym 41-55 lat.

Jedna osoba w przedziale wiekowym 25-40 lat ukończyła studia podyplomowe w całości finansowane przez pracodawcę. Jedna osoba w przedziale wiekowym 25-40 lat ukończyła kurs językowy w części finansowany przez pracodawcę, jedna osoba w przedziale wiekowym 41-55 lat ukończyła kurs językowy w całości finansowany przez pracodawcę.

W poprzednim analogicznym okresie sprawozdawczym na szkolenia i kursy w całości sfinansowane przez pracodawcę skierowane zostały 54 osoby w przedziale wiekowym 25-40 lat, 13 osób w przedziale wiekowym 41-55 lat oraz 9 osób powyżej 55 roku życia. Kurs językowy w całości finansowany przez pracodawcę ukończyła 1 osoba (przedział wiekowy 41-55 lat), a 2 osoby w tym samym przedziale wiekowym rozpoczęły kurs językowy w całości finansowany przez pracodawcę. Jedna osoba w przedziale wiekowym 25-40 lat rozpoczęła studia podyplomowe w całości finansowane przez pracodawcę.

	Na koniec grudnia 2021 (aktualny okres sprawozdawczy)			Na koniec grudnia 2020 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)		
Wiek: Wykształcenie:	do 40 lat	41-55 lat	powyżej 55 lat	do 40 lat	41-55 lat	Powyżej 55 lat
Podstawowe	1	1	5	1	1	5
Zawodowe	0	1	2	0	1	3
Średnie	6	3	2	6	2	3
Licencjat	13	1	0	10	1	0
Magisterskie	34	11	2	32	10	2
Podyplomowe	9	1	1	12	1	0
Doktorat	2	3	0	2	3	0
Habilitacja	0	1	0	0	1	0
Razem:	65	22	12	63	20	13

Przedsięwzięcia realizowane z programów MKiDN

A) Złożone wnioski

- a) „...udzielamy wybaczenia i prosimy o nie” – orędzie biskupów polskich do biskupów niemieckich jako niematerialne dziedzictwo europejskie. Wniosek złożony w ramach Programu Wieloletniego "Niepodległa"

Schemat 1 A. Projekt zakłada stworzenie mobilnej wystawy skierowanej do zagranicznego odbiorcy, promującej starania rządu RP o wpisanie Orędzia do na listę Znak Dziedzictwa Europejskiego. Kwota wnioskowana: 170 000zł.

- b) *Kultura Inspirująca 2021-2022* - Organizacja wydarzeń upamiętniających wystosowanie w 1981 r. Postania do ludzi pracy Europy Wschodniej przez członków NSZZ „Solidarność” . Kwota wnioskowana: 173 500 zł.
- c) *Budowa instalacji fotowoltaicznej w Centrum Historii Zajezdnia* – wyposażenie hali Muzeum w panele fotowoltaiczne. Kwota wnioskowana: 360 000.
- d) *Pojednanie ponad granicami* – celem projektu jest zainspirowanie do działań na rzecz ponadnarodowego pojednania. Parterem projektu jest Platforma Europejskiej Pamięci i Sumienia. Wniosek złożony w ramach programu *Kultura Inspirująca 2022-2023*. Kwota wnioskowana: 300 000.

C) Wnioski, które otrzymały dofinansowanie.

- a) *Ferie w Zajezdni 2021*. Prośba o zwiększenie dotacji. Kwota dofinansowania: 19 760 zł
- b) *Regionalne Izby Pamięci*- Rozwijanie współpracy łącznie z dziesięcioma izbami pamięci zlokalizowanymi na terenach Ziemi Zachodnich i Północnych. Każda z pięciu instytucji współtworzących Sieć Ziemi Zachodnich i Północnych wskaże i obejmie opieką merytoryczną dwie izby w swoim regionie. W ramach tej współpracy Ośrodek wziął udział w stworzeniu stałej ekspozycji izby pamięci w Kątach Wrocławskich. Kwota dofinansowania: 100 000 zł
- c) *Dziedzictwo Edyty Stein* – program realizowany na zamówienie Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” przez Towarzystwo im. Edyty Stein we Wrocławiu w domu rodzinnym Steinów. Do głównych celów programu należy: udostępnienie Domu Edyty Stein dla zwiedzających, Wybór laureatów i wręczenie Nagrody Edyty Stein, spotkań tematycznych i edukacyjnych oraz konferencji naukowej dotyczących dziedzictwa Edyty Stein. Kwota dofinansowania: 300 000 zł.
- d) *Cykl filmów pt. „Wrocław 1945-2016 3D”*. Projekt zakłada realizację sześciu filmów przy pomocy kamery 360 stopni. Całość nagrań realizowana jest w przestrzeniach wystaw scenograficznych znajdujących się w Centrum Historii Zajezdnia. Każdy z filmów skupia się na jednym okresie z najnowszej historii Wrocławia. Pozwala to zaprosić zwiedzających nawet w okresie zamknięcia instytucji. Filmy zostały wyposażone w napisy w językach: polskim, angielskim i ukraińskim. Kwota dofinansowania: 100 000 zł
- e) *Renowacja zabytkowego pojazdu typu Jelcz 043*. Kwota dofinansowania: 304 000 zł.
- f) *Wrocław i Falstad nie zapomną! Polskie i Norweskie spojrzenie na totalitaryzmy* - Wniosek złożony w ramach programu "Kultura", Działanie 2" *Poprawa dostępu do kultury i sztuki* w ramach MF EOG 2014-2021. Kwota dofinansowania: 1 554 303,02 zł.
- g) *Koncert jubileuszowy zespołu SBB* – realizacja i rejestracja koncertu jubileuszowego zespołu w industrialnej przestrzeni Przepompowni Świątniki. Kwota dofinansowania: 300 000

17. Inne ważne

- a. *Dom Edyty Stein* – w minionym roku Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” podpisał 5-letnią umowę z Towarzystwem im. Edyty Stein o współprowadzeniu programu kulturowego *Dziedzictwo Edyty Stein*. Program popularyzuje dziedzictwo patronki i wykorzystujący potencjał miejsca – jej domu rodzinnego. Ośrodek objął opieką ekspozycję stałą i wystawy czasowe.

- b. *Sieć Ziem Zachodnich i Północnych* – konsorcjum instytucji: Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”, Instytutu Zachodniego, Instytutu Śląskiego w Opolu, Centrum Dialogu Przełomy i Instytutu Północnego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. Jego działalność zogniskowana jest wokół trzech głównych projektów: programu badawczego, stypendium rezydencji naukowych oraz podróżującej wystawy. W bieżącym roku najważniejszym wydarzeniem w ramach Sieci było otwarcie ekspozycji Izby Pamięci w Kątach Wrocławskich, którą Ośrodek objął opieką merytoryczną.